

Processägare VD	Processledare/Uppdateringsansvarig Flygsäkerhetsstrateg	Kvalitetssamordnare Kvalitetschef	Skapat 2023-03-02	Senast ändrat 2023-03-02	Godkänt 2023-03-02
--------------------	--	--------------------------------------	----------------------	-----------------------------	-----------------------

Temporär landningsyta för ambulanshelikopter

Denna instruktion är framtagen av Region Stockholms flygsäkerhetsstrateg i samarbete med regionens helikopteroperatör. Syftet är att underlätta för allmänheten att skapa lämpliga landningsplatser för regionens ambulanshelikopter, men en plats utformad enligt instruktionen innebär aldrig en garanti för att besättningen kan använda den vid ett larm, då omständigheterna kan göra att platsen ändå är olämplig.

Förbereda för en helikopter

- Helikoptern behöver en jämn hinderfri yta på 30 x 30 meter dagtid och 30 x 60 meter i mörker. Kring ytan får inga ledningar, flaggstänger, höga träd eller andra hinder förekomma. Hela ytan behöver inte vara platt, men helikoptern måste kunna hovra strax över den. Delar av ytan får utgöras av vatten och lägre vegetation. De 60 längdmetrarna för mörker behövs för att besättningen säkert ska kunna ta sig ner med hjälp av strålkastare och mörkerkikare. Om utrymmet inte fullt möjliggör 60 meter så är det viktigast för helikopterbesättningen att en plats överhuvudtaget blir förberedd, även om den bara är 30 x 30 meter.
- Inom området ska finnas en yta med en diameter som är ca 15-20 meter, med sättpunkten i mitten, där inga pinnar, stolpar, stubbar eller stenar sticker upp. Utanför denna yta får t.ex. lägre buskar (< 1m) och stenar finnas. I centrum behöver vi en lutningsfri, helt hinderfri, bärande yta på ca 5 x 5 m för att sätta ner helikoptern. Helikoptern väger upp till cirka 4 ton.
- Se till så att inga vindkänsliga föremål är belägna i närheten av ytan. Plåtskivor, upplagda båtar, presenningar och flyttbara utedass kan lätt blåsa iväg eller skadas i rotorvinden.
- Se till så att inga obehöriga fordon/tält/båtar kan komma att ställas upp på ytan eller i dess närhet.
- Om platsen är förberedd i förväg: Märk gärna ytan med "A" för ambulans. Om ni markerar med ett "H" så anses det vara en allmän helikopterlandningsplats, och man kan få oväntat besök.
- Om landningsplatsen lokaliseras på en pir, se till så att inga båtar kan förtöja i närheten av landningsplatsen samt att segelbåtar (master) hålls på ett behörigt avstånd.
- Om luftledning finns i närheten av en yta bör stolparna blottas från vegetation så att de syns från luften. Kontakta gärna kraftbolaget för att kolla om de kan sätta upp hindermarkeringar på ledningar och eventuella staglinor.

Processägare VD	Processledare/Uppdateringsansvarig Flygsäkerhetsstrateg	Kvalitetssamordnare Kvalitetschef	Skapat 2023-03-02	Senast ändrat 2023-03-02	Godkänt 2023-03-02
--------------------	--	--------------------------------------	----------------------	-----------------------------	-----------------------

- Gör landningsplatsens koordinater tillgängliga för alla boende i området, så att dessa kan uppges vid nödsamtal till SOS Alarm. Använd koordinatformat för grader och decimalminuter, exempelvis: N59°29.87' / E018°37.98'. Ladda ner 112-appen och ring in larmet via den så blir positionen rätt! <https://www.sosalarm.se/trygghet/112appen/>

Innan helikoptern kommer

- Ta bort (eller säkra) lösa föremål som kan fångas i den hårda rotorvinden. Till exempel utemöbler, parasoll, markiser, presenningar, tält och studsmattor. Stäng dörrar och fönster till såväl hus som fordon. Partytält håller i regel inte för helikopterns rotorvind.
- Ge er till känna genom att vinka med lakan, handdukar eller en jacka/tröja när vi kommer. Slå gärna på varningsblinkers på bilen om en sådan finns tillgänglig. Kom ihåg att ta undan lakan/handdukar när vi väl landar.
- I mörker går det bra att blinka med husets utebelysning eller med hela husets huvudsäkring, alternativt blinka med ficklampor eller mobiltelefon mot helikoptern eller slå på varningsblinkers på bilen och blinka med helljuset. Kom ihåg att rikta undan eventuellt ljus från helikoptern när vi väl landar. Använd ej laserpekare!
- Stäng in husdjur och boskap så att de inte rymmer när vi kommer.

När helikoptern landar

- Helikoptern landar i regel alltid mot vinden.
- Håll er ca 25-30 meter från helikoptern och närma er inte helikoptern när den landat. Vi skyndar oss till er så gott vi kan, men detta måste ske på ett säkert sätt.
- Helikoptern drar till sig åskådare, så hjälp oss att hålla folk borta tills rotorn har stannat.
- Närma er aldrig helikoptern utan klartecken från besättningen. I regel kommer vi alltid till er, inte tvärt om.
- Kör absolut aldrig fram fordon mot helikoptern utan att besättningen bett om det och leder fram fordonet.
- Om ni måste gå in under rotorn när denna är igång (eskorterade av oss), så måste ni huka er. Gå aldrig någonsin bakom helikoptern närmare än 30 meter!

Vid start

- Det tar ca 2-3 minuter att få i gång motorer och system innan vi är i luften. Men oroa er inte, patienten är redan i goda händer. Kabinen fungerar som en egen intensivvårdsavdelning.
- Håll er på gott avstånd från helikoptern och hjälp oss att se till att inga människor eller fordon närmar sig helikoptern.